

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep

0032 Oslo

Oslo, 11.03.2021

Deres ref.: 20/9642-1, Vår ref.: 20/1487 (21/622)

Saksbehandlar: Trond Ekornrud

Seksjon for helse-, omsorg- og sosialstatistikk/Avdeling for person- og sosialstatistikk

Høyringsvar - NOU 2020:13: Private aktører i velferdsstaten

Statistisk sentralbyrå (SSB) viser til høyringa frå Nærings- og fiskeridepartementet, der ein ber om innspel på anbefalingane til utvalet i rapporten «NOU 2020:13 private aktører i velferdsstaten», med høyringsfrist 15.mars 2021.

SSB har behandla rapporten på bakgrunn av eigne oppgåver og ansvarsområde slik desse er uttala i statistikkloven. Kommentaranane frå SSB tek utgangspunkt i heile rapporten, men særleg kapittel 27 der utvalet kjem med anbefalingane sine.

Oppsummering

- SSB støttar anbefalinga om etablering av eit offentleg register over alle private verksemdar som leverer offentleg finansierte velferdstenester. SSB meiner at eit slikt register bør knytast nært til det allereie eksisterande Einingsregisteret i Brønnøysund.
- SSB meiner at etablering av eit slikt register vil gi utvida moglegheiter til å produsera betre og meir heilskapleg statistikk og analysar over offentlege velferdstenester generelt og for delen som gjeld dei private tilbydarane spesielt.
- SSB støttar tilrådinga om å etablere ei registerordning over ideelle organisasjonar etter modell av den ordninga som eksisterer for friviljuge organisasjonar. SSB legg til grunn at oppretting av ei slik registerordning er tilsvarende som for register over private verksemdar som leverer offentleg finansierte velferdstenester.

Kommentarar til anbefalingane til utvalet

SSB publiserer ei stor mengde offisiell statistikk som gjeld ulike velferdstenester i Norge, blant anna når det gjeld kostnader, aktivitet og personellressursar. Det blir publisert statistikk både samla for alle velferdstenester og eigen statistikk for dei ulike velferdstenesteområda. I all hovudsak inkluderer statistikken informasjon om tenester og tenestetilbydarar som er finansierte av det offentlege.

Når det gjeld statistikk om private tilbydarar av velferdstenester finansierte av det offentlege, varierer det kor detaljert statistikk som er mogleg å publisera både samla og for dei ulike områda. Ei av årsakene til dette er at innslaget av private velferdstenestetilbydarar varierer frå eitt område til eitt anna. Ei anna årsak er mangelfull informasjon om dei private tenestetilbydarane som blir finansierte av det offentlege i datakjeldene SSB har tilgjengeleg per i dag. I sum gjer det at det er vanskeleg å vise det totale bilete av tenester og tenestetilbydarar til dømes innanfor kommunale helse- og omsorgstenester.

SSB støttar tilrådinga om etablering av eit offentleg tilgjengeleg register over alle private verksemdar som leverer offentleg finansierte velferdstenester. Lettare tilgjengeleg offentleg informasjon om desse private verksemdene, i kombinasjon med informasjon frå allereie eksisterande datakjelder, vil kunne gjera det mogleg å produsera meir relevant og heilskapleg offisiell statistikk om velferdstenestene finansierte av det offentlege generelt, og for dei ulike tenesteområda spesielt. Denne nasjonale statistikken kan vidare gje eit meir konsistent grunnlag for samanlikning på tvers av landegrensene internasjonalt.

SSB vil dessutan understreka at etablering av eit register i tråd med anbefalinga vil gjera det enklare å gjennomføra kartleggingar og analysar av private leverandørar av offentleg finansierte velferdstenester i framtida. Etterspurnaden frå SSB sine brukarar etter statistikk på dette området tyder på eit behov for meir detaljert og relevant statistikk. I tillegg er det eit stort behov å kunne analysere kva for tenester desse private aktørane produserer, kva for rolle dei spelar i tenestemarknaden og korleis dei er ein del av det totale tenestetilbodet.

SSB anbefaler i samband med etablering av eit register at det blir registrert kva type velferdstenester som blir tilbydde frå dei ulike private verksemdene. Dette kan mest sannsynleg bli nytta i klassifiseringsarbeid i Verksemd- og føretaksregisteret (VoF). I praksis vil det seia for føremål å koda næring og kanskje òg institusjonell sektor for verksemdene.

SSB anbefalar vidare at ei etablering av ei slikt register blir tilknytt Einingsregisteret i Brønnøysund. Dette vil gjera det enklare med tanke på å kopla opplysningar frå det framtidige registeret med relevante opplysningar frå andre allereie etablerte register, og på den måten kunne produsera statistikk som per i dag ikkje er mogleg.

SSB har ikkje kommentarar til spørsmålet om det bør vera krav til organisering av verksemda i private verksemdar i eigne selskap. Begge forslaga som utvalet drøftar legg til rette for å skilja ut regnskapsopplysningar knytt til velferdstenester, noko som vil gjera det mogleg å publisera meir relevant offisiell statistikk og analyse på dette området i framtida.

SSB støttar tilrådinga til utvalet om å oppretta ei registerordning for ideelle organisasjonar, etter modell av den ordninga som eksisterer for friviljuge organisasjonar og kor det blir sett ein nasjonal definisjon. SSB legg til grunn at oppretting av ei slik registerordning er tilsvarande som for register over private som leverer offentleg finansierte tenester.

Når det gjeld barneverntenester har utvalet kome fram til at det er særleg krevjande å fastsetja, måla og kontrollera kvalitet i tenesta. I samband med dette bør det nemnast at SSB kjem til å produsera offisiell barnevernstatistikk basert på forlaup for første gong i 2021, noko som er eit resultat av eit samarbeid med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Det bør også nemnast at SSB samarbeider med Bufdir for å etablere ei ny rapporteringsløyse for kommunane og eit nasjonalt barnevernsregister. Det er grunn til å tru at desse innsatsane vil gi tilgang til informasjon som gjer det lettare å følgja opp og måla kvalitet i denne tenesta i framtida, både for tenesta samla og for den delen som blir dekkja av private tenestetilbydarar.

Om registerbasert sysselsettingsstatistikk

Når det gjeld den registerbaserte statistikken over arbeidsmarknaden, er det rett som utvalet påpeikar at den ikkje inkluderer informasjon om personar er fast eller midlertidig tilsett. Her er det grunn til å informera om at skiljet mellom fast og midlertidig tilsett frå 2021 kjem med som ny variabel i a-ordninga, som er datagrunnlaget for statistikken, og at det gjer det mogleg å få denne dimensjonen med i framtidig statistikk.

Når det gjeld sjølvstendig næringsdrivande som ikkje er registrert med verksemd i Einingsregisteret, manglar det gode næringsopplysningar for ein del i den registerbaserte sysselsettingsstatistikken. SSB arbeider også i den samanhengen med a-ordninga og gruppa «Frilansarar, oppdragstakarar og personar som mottar godtgjersle» for å inkludere både nærings- og yrkesdata om slike arbeidsforhold. Når det gjeld bruk av innleigd arbeidskraft frå bemanningsbyrå, kan SSB ved hjelp av sysselsettingsstatistikken berre fordela utleide vikarar etter kva for yrke dei har, ikkje etter kva verksemd dei er utleide til.

Med venleg helsing

Ann-Kristin Brændvang (sign.)
fagdirektør

Kopi: Finansdepartementet